

SAMENWERKINGSAKKOORD VLAANDEREN &
WAALSE GEWEST

INTERREGIONALE MOBILITEIT WERKZOEKENDEN

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	17 oktober 2023
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	13 november 2023
Contactpersoon	Liselotte Hedeboom lhedeboom@serv.be Linde Buysse lbuyse@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

Samenwerkingsakkoord Vlaanderen & Waalse gewest over inter-regionale mobiliteit werkzoekenden

Mijnheer de minister

De SERV heeft uw adviesvraag over *het ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en de bevordering van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden* goed ontvangen.

De SERV geeft over het algemeen een positief advies bij het instemmings-decreet over het samenwerkingsakkoord (SWA) inzake interregionale mobiliteit van werkzoekenden tussen de Vlaamse gemeenschap, het Vlaamse gewest en het Waalse gewest. Op die manier verankert de Vlaamse regering de projectmatige werking rond interregionale mobiliteit decretaal. De uitwerking van dit SWA is ook een engagement van de Vlaamse regering uit het VESOC-werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, Iedereen mee¹. De doelstelling is om een vlottere werking van de arbeidsmarkt te realiseren met een grotere mobiliteit van werkzoekenden tussen het Waalse en het Vlaamse Gewest opdat werkzoekenden vlotter de weg vinden naar een duurzame job over de gewestgrenzen heen en knelpuntvacatures sneller worden ingevuld.

De Vlaamse sociale partners vinden het positief dat:

- Het voorliggende SWA met het Waalse Gewest **op een gelijkaardige manier is uitgewerkt zoals het SWA met Brussel** van 24 juni 2021.
- Er gekwantificeerde doelstellingen en meetbare resultaatindicatoren zullen worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst tussen VDAB en le Forem (art. 3).
- Het SWA ook inzet op het **actief inzetten van taalopleidingen** (art. 7), **beroepsopleidingen** (art. 8) en **werkplekleerinstrumenten** (art. 9) bij

¹ VESOC-werkgelegenheidsakkoord Iedereen nodig, iedereen mee van 1 juli 2022: <https://www.serv.be/node/15171>.

de werkzoekenden voor het invullen van de vacatures uit het andere gewest.

- Het SWA inzet op **digitale gegevensuitwisseling tussen VDAB en le Forem** (art. 5), ook bij domiciliewijziging van de werkzoekenden tussen beide gewesten.
- **VDAB en le Forem een gezamenlijke dienstverlening moeten ontwikkelen naar werkgevers en werkzoekenden**, op basis van de toepassing van de criteria van de passende dienstbetrekking over de gewestgrenzen heen (art. 6).

De Vlaamse sociale partners vragen wel dat de arbeidsmarktanalyse (zoals gesteld in art. 3) **er snel komt en dat die wordt vertaald in realistische en ambitieuze doelstellingen**. Dit SWA stelt dat er jaarlijks een analyse zal worden opgemaakt van de Vlaamse en Waalse arbeidsmarkt en de interregionale pendel van werkenden. De SERV vindt dit positief want momenteel worden de concrete doelstellingen vastgelegd zonder een uitgebreide arbeidsmarktanalyse. Recent onderzoek² toont wel aan dat er zowel kwantitatief als kwalitatief potentieel ligt om **een groter deel van de arbeidsreserve uit Wallonië te mobiliseren richting tewerkstellingspolen met veel vraag in Vlaanderen**. Conform de afspraken met Actiris, willen de Vlaamse sociale partners een gezond en realistisch ambitieniveau aan de dag te leggen waarbij ook het groeipad op de actief te bemiddelen Waalse werkzoekenden richting Vlaanderen wordt bepaald door een gezamenlijke arbeidsmarktanalyse.

Tot slot vragen de Vlaamse sociale partners volgende zaken te bekijken:

- **Om de gemeenschappelijke dienstverlening niet te beperken tot de aangeduide regio's, maar interregionale mobiliteit ook te stimuleren en te ondersteunen voor alle werkzoekenden en vacatures waarbij er mogelijkheden zijn.**
- **Om ook op andere beleidsdomeinen dan Werk de belemmeringen aan te pakken om de interregionale mobiliteit te verbeteren.** Zoals gesteld in het VESOC-werkgelegenheidsakkoord moeten daartoe de verschillende beleidsdomeinen worden gescreend op bestaande hindernissen of mogelijke stimuli voor interregionale mobiliteit. De sociale partners denken hierbij aan de woonfiscaliteit, jobbonus en vervoersmobiliteit. In het VESOC-werkgelegenheidsakkoord stellen de Vlaamse regering en de sociale partners dat er *voldoende en vlotte openbaar vervoer*

² Carpentier, M., De Rouck, E., Goesaert, T., Huysmans, K., Valsamis, D. (2023), *Interregionale tewerkstellingszones op basis van een vraag- en aanbodanalyse*, VIONA-rapport, IDEA Consult & HIVA – KU Leuven, 31 januari 2023: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/interregionale-tewerkstellingszones-op-basis-van-een-vraag-en-aanbodanalyse>.

verbindingen moeten zijn over de gewestgrenzen, met name ook goede verbindingen met industrie- en bedrijventerreinen. Idealiter kan iedereen met één vervoersticket vanuit Vlaanderen, Brussel of Wallonië gemakkelijk reizen met verschillende vervoersmodi.

- **Om duidelijk informatie te voorzien voor werkzoekenden in interregionale trajecten wat de verschillende voorwaarden zijn voor het deelnemen aan werkplekinstrumenten en/of opleidingen in het ene of andere Gewest.** Daarbij dient er gewaakt te worden dat voordelen op logische wijze worden toegekend om drempels te vermijden. Voor (beroeps)opleidingen, en stages gelden in principe de voorwaarden zoals voorzien in het eigen gewest (woonplaats), voor werkplekinstrumenten gelden de instrumenten van waar men werkt (werkplaats).
- **Een pragmatische aanpak van het taalbeleid.** Een te strikte toepassing van de taalwetgeving belemmert interregionale mobiliteit.
- **Aandacht voor de nodige taalondersteuning op de werkvloer.** Als een werkzoekende uit een andere regio hier aan de slag gaat, moet de nodige continuïteit van taalondersteuning op de werkvloer worden voorzien zowel voor de werkgever, het team als het individu.
- **Om de maatregelen, die de federale regering heeft genomen en kan nemen om interregionale mobiliteit te versterken, mee te nemen in het SWA en deze te promoten.** De sociale partners denken hier aan de federale premie (25% van de werkloosheidsuitkering uit de eerste periode) die langdurig werkzoekenden kunnen behouden gedurende drie maanden bij interregionale arbeidstewerkstelling.
- **Het belang van sensibiliserende acties rond taal, imago van interregionale mobiliteit bij werkzoekenden en werkgevers, ...** De sociale partners verwijzen hier o.a. naar de succesvolle Actiris-campagne met Vincent Kompany met als doel om Brusselaars ertoe aan te zetten om Nederlands te leren.
- **Om duidelijke afspraken te maken tussen de publieke bemiddelingdiensten over de uitwisseling van relevante informatie voor het garanderen van zowel rechten als het controleren van de plichten van werkzoekenden in het traject, op te volgen binnen ieders bevoegdheid.** De trajecten moeten gericht zijn op resultaat, maar mogen evenmin andere stappen naar werk in de weg staan.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter